

ТЕМИШВАРСКИ ВЕСНИК

Предплатна за Румунију:

1/4 годишње 60 динара.

1/2 годишње 120 динара.

за целу годину 240 динара.

Уредништво и администрација:

TIMIȘOARA II.

Strada Samuil Mici No. 3.

Година I., број 6.

Главни и одговорни уредник:
МИЛУТИН МАНОЛОДОВИЋ

17. децембар, 1933. г.

РАДУ НАРОДУ

У претходном броју читали смо мишљење, сокољење и предлог др. Љубомира Лотића бивших пријатеља, епархијског референта, у питању раду у народу. Радујемо се што нас наши стари просветни радионици нису заборавили, што нас се сећају и што нас соколе издаљији и напредак. Чланак г. Љубомира Лотића пун је лепих мисли и може да послужи као упута младима, за рад у народу.

Госп. Лотић лено говори, али се његови наводи и тврђења оснивају на стапу пре 25 година, моту се и данас његови превози употребити, али ми данас морамо рачунати са садашњицом и морамо много што шта ново према претходном времену изнести, да би рад у народу био од користи.

Ми живимо потпуно новим животом. Последарство доба створило је нове прилике и ми морамо према тим новим приликама да се и владамо.

Доба госп. Лотића било је сретно доба када нас је било на окупу јединицома милиона лука, док је данас доба ново и кад нас нема вишо од шестдесет хиљада душа.

У оно доба имали смо утврђен положај св. цркве српске православне, имали смо утврђен положај школе српске вероисповеди, имали смо утврђен наш економски програм и наш је живот, текао редовним током. Старају наше у старину је било око тога, да оно што смо имали, сачувамо, оно што смо од стари наслеђили, одбрањамо и развијамо.

Данас је стање наше ново.

Последарство доба донело је нове прилике за нас у овим крајевима и ми према тим приликама морамо да се владамо.

Ми почивамо потпуно нов живот.

По разграничењу Баната остао је мален део нашеја народна изван националне државе и припао је Краљевини Румунији.

Остало је око шестдесет хиљада душа да живи посебним својим српским духом, у мору тумбитешти.

У новим послератним при-

ликама нису могле одмах бити решене наше најосновније ствари.

Неређено је питање положаја наше св. цркве српске православне, нерешено питање наших школа српске вероисповеди, нерешен је наш економско привредни положај.

Нашли смо се изменада одлевни и опешавани са потребом да смо за себе створимо све услове за правилан развој, да одржавме своје и за напредак у будућности.

Положај наш овде у Краљевини Румунији, благочинјениција љојалности државних власти и прилика око нас, био је врло повољан да смо за ово неизвеста година могли са себи размишљати, могли своје потребе испитивати и да можемо се судити, те спремати добре основе за наш живот у будућности.

Чланак Госп. Лотић под

горњим насловом даје нам подвода да о свему размислимо и да у неколико чланака изнесемо наше мишљење о целом питању у тиме створимо могућност за правилан живот и развој.

Целни и уважавам мудрост нашега народа у Румунији, позијам га да у же здраво да суди, па сам уверен да нашем народу треба само дати здраве директиве и на основу тих директива народ ће створити здраве закључке почетији рад у онome правину у коме види свој спас у будућности.

Вековима је прекален наш народ у борби за свој опстанак изван националне организације, вековима се одржао па ће исто тако и овде све употребити да се одржи и развије.

Ако хоћемо да говоримо о раду у народу морамо му право показати основе који не може бити и који треба да му буду основа за њош живот и развој.

Желимо да наш народ одбримо верски, национално, просветнено и привредно.

Према томе морамо му указати на основе без којих не може бити, ако хоће, да оста-

не веран члан српске православне цркве,

да остане веран члан српског народа и да буде просветшно и привредно јак и снажан,

те да може издржати национално-верску просветну и привредну утакмину са суграђанима својима у новом добу.

Српски народ у Краљевини Румунији, да оби се очува варски, мора имати потпуно своје сређене и озаконене цркве.

српску православну цркву.

Од петнаест година овако Срби у Румунији немају озаконен положај св. цркве, праћен је својим црквама.

Имају организацију црквену, имају власти црквене, имају свога епископа, али све на основу затеченог ставља из 1918. године. Значији законима у Румунији немахо како остале вероисповести законом признат положај наше св. цркве, него се одржава ста-

тизму.

Ово стање није здраво, не даје могућности за потпуни варски рад и тражи да се среди и да се положај цркве узакони.

Од петнаест година амо, владе Краљевине Румуније и Југославије претресају могућности решења овога питања и може бити да је питање дана када ће се ово решити, али српски народ треба да је обавештен и треба да зна шта хоће у овоме питању.

Српски народ у Краљевини Румунији треба да је начисто са собом, да му је варски спас а тиме и национални ако тра-

у случају потребе скре врсте помоћи и мануфактурне робе обратите се повери њесм фами

Баумвиклер и

Маркс

(Код белог голуба)

У Тешњару-Фабрици, ул. З. Август број 24

жи и жели да постигне срећен положај српске православне цркве у Румунији, тако, да буде

шта српска црква у Румунији саставни део православне српске патријаршије.

Никакав други положај српске цркве у Румунији неможе бити од користи народу ни варски ни национално.

Зато народ треба да обавестимо у томе прашну да је свестана, да треба да жeli и ради да се положај српске цркве у Румунији озакони и да српска црква у Румунији буде сastавни део православне српске патријаршије.

О даљем раду у народу наставимо у идућем броју.

Прота Слободан Костић епархијски бељански.

Колико српских кандидата имамо за изборе посланика

У нашој музичкој часописачкој пристеже спроведи у избору борбе. Као што смо у последњем броју јавили Срби неће бити ни у Гаџинији-Горњитопљији ни у Каракшићу жупанији спровољених, јер владају на стране, иницијале су своје најданије привредним задовољима. Наша Србија има највеће школство и највеће спровољеније, а то су меродавнији јавно исказали.

Знамо да владина странка није поставља најједан спртски кандидат, а опозиционе странке истакнуле су појединачна Србија на своје име. Тако странка Борбиста капаљује за сенатора Велимир Пакова гротица из Ва. Саве Никлаша. Сељачка странка Др. Лују понуђује за друго место на листи Економији Сава и Милану. У селу и у Бечеју, а и у Бачкој, Радничка странка Аграрнију из Арада именује на првом месту на листи Економију Саву Марину. На листи социјалдемократија има два спртска имена, и то Миладен Станић и Е. Ђурђевић. Радикална сељачка странка (Јулија)

канадије Милу Бугарског из Дипломије.

Поред великог броја квалификованих листа биће огорчен борбе при из-

борима и разуђивању је да ће од највишег српских кандидата оне имати највећу могућност да задобију најдат, који су на почетку листе, као

што је случај код странке Др. Луја, где је иза вође листе Др. Венчеслава одбацила другом месту Српска Веселановић.

Башаја је чест. Учеш је ње писава да су побожни, да су вредни, да су истинити, да су поштени, да зљубе веру, маке и јејзин свој српски.

Ево ја ју ја Венчан пронтијат једну песму његовој где тражи да је дете истинито:

Ако неко што обећаши
И спомен си да обасао,
Сунчев си да превариш га
Вишес суво што б'дао.

И још једну где тражи да је дете поштено:

Поштите се не могу' купит,
Из љуби поштено не продаје
Ни за блага сва гостева,
А недопут продаје би га, —
Ал' га нема.

Змај је у дечи гласу узданију народу и поизводи им да љубљу школницу као чепела кошничину. Змај је осмислио оригиналних песама најбољим српским певачима, а српских дела светске литературе. Змај је управо превео много песама из светске литературе тако вешто излагдеши лепину у преводу негу организму.

Превод је Аранђелов: Тодијиј и Оса Мурманић, Петре Јовановић: Витеч и Јован Марковић, Јован Траганић, Јерентијевић и Јаковић. Од Кармен Салије: Мајстор Манојло и др. Душанова је преводио: Видосава Бранковића и Шалчињу игру Шара.

Као што видите Змај је ново разноврсне песме. Он је певao мјах, он је певao родолубљу, он је певao неукome и певao је образова-

ње. Ево како гласи такве песме:

Кад сам био на твом грому

Замирица мис борбом

А мене си преч гласа:

„Шта ми ради моја Смиљка?“

Твоја Смиљка сиротинка,

Још не може никог стати

А отац је зборит уч —

Праћ реч јој баке: Мати.

Кад узгоне ногом стати,

Кад научи мати злати

Довешчу је гробу твоме,

Ту некак: Мати, Мати!

Ох, како ће на та гласе

Нова гуја јада мага

Унита се стегнула се

Код срда рињака!

На не може смртном стегом

Раздорији си ту гробу, —

Виш како си лене наје,

Што ме држи у животу!

Змајева сатира је стигла своју

Мач који је шабло пореке

Увек је погађа греб треби, и многи

И скорији грешни осетили су сву

Општину јегову.

Змај је испевao више песама и

омладине да буде најимовинско

свијет.

Чак и парније је испевao песама

и највећима да буде најимовинско

свијет.

Гостога Иса Христос је реко:

Пустите мену си мени јер такових је

цаштео небеско, а Змај је говорио:

„Пустите мену си мени јер ће на

достати будућност народу

нашег.“

Као човек најбо је срећан у жи-

воту. Изгубио је рано и верну љубу

своју и сејаје срећу, па се сав

предаје срдцу и мртвом. Нево је дели

скоројшадаје година.

У љубинима сајама дечијих песама

износио је дешаја треба да чине

а чега треба да се клоне, па да

буду кај одрасту вљаш синови и

богатији ће бити. Учеш је ње

важи да су побожни, да су вредни,

да су истинити, да су поштени, да

зљубе веру, маке и јејзин свој српски.

Ево је ја Венчан пронтијат једну

песму његовој где тражи да је дете

истинито:

Ако неко што обећаши

И спомен си да обасао,

Сунчев си да превариш га

Вишес суво што б'дао.

И још једну где тражи да је дете

поштено:

Поштите се не могу' купит,

Из љуби поштено не продаје

Ни за блага сва гостева,

А недопут продаје би га, —

Ал' га нема.

И још једну где тражи да је дете

поштено:

Поштите се не могу' купит,

Из љуби поштено не продаје

Ни за блага сва гостева,

А недопут продаје би га, —

Ал' га нема.

И још једну где тражи да је дете

поштено:

Поштите се не могу' купит,

Из љуби поштено не продаје

Ни за блага сва гостева,

А недопут продаје би га, —

Ал' га нема.

И још једну где тражи да је дете

поштено:

Поштите се не могу' купит,

Из љуби поштено не продаје

Ни за блага сва гостева,

А недопут продаје би га, —

Ал' га нема.

И још једну где тражи да је дете

поштено:

Поштите се не могу' купит,

Из љуби поштено не продаје

Ни за блага сва гостева,

А недопут продаје би га, —

Ал' га нема.

И још једну где тражи да је дете

поштено:

Поштите се не могу' купит,

Из љуби поштено не продаје

Ни за блага сва гостева,

А недопут продаје би га, —

Ал' га нема.

И још једну где тражи да је дете

поштено:

Поштите се не могу' купит,

Из љуби поштено не продаје

Ни за блага сва гостева,

А недопут продаје би га, —

Ал' га нема.

И још једну где тражи да је дете

поштено:

Поштите се не могу' купит,

Из љуби поштено не продаје

Ни за блага сва гостева,

А недопут продаје би га, —

Ал' га нема.

И још једну где тражи да је дете

поштено:

Поштите се не могу' купит,

Из љуби поштено не продаје

Ни за блага сва гостева,

А недопут продаје би га, —

Ал' га нема.

И још једну где тражи да је дете

поштено:

Поштите се не могу' купит,

Из љуби поштено не продаје

Ни за блага сва гостева,

А недопут продаје би га, —

Ал' га нема.

И још једну где тражи да је дете

поштено:

Поштите се не могу' купит,

Из љуби поштено не продаје

Ни за блага сва гостева,

А недопут продаје би га, —

Ал' га нема.

И још једну где тражи да је дете

поштено:

Поштите се не могу' купит,

Из љуби поштено не продаје

Ни за блага сва гостева,

А недопут продаје би га, —

Ал' га нема.

И још једну где тражи да је дете

поштено:

Поштите се не могу' купит,

Из љуби поштено не продаје

Ни за блага сва гостева,

А недопут продаје би га, —

Ал' га нема.

И још једну где тражи да је дете

поштено:

Поштите се не могу' купит,

Из љуби поштено не продаје

Ни за блага сва гостева,

А недопут продаје би га, —

Ал' га нема.

И још једну где тражи да је дете

поштено:

Поштите се не могу' купит,

Из љуби поштено не продаје

Ни за блага сва гостева,

А недопут продаје би га, —

Ал' га нема.

И још једну где тражи да је дете

поштено:

Поштите се не могу' купит,

Из љуби поштено не продаје

Ни за блага сва гостева,

А недопут продаје би га, —

Ал' га нема.

И још једну где тражи да је дете

поштено:

Поштите се не могу' купит,

Из љуби поштено не продаје

Ни за блага сва гостева,

А недопут продаје би га, —

Ал' га нема.

И још једну где тражи да је дете

поштено:

Поштите се не могу' купит,

Из љуби поштено не продаје

Ни за блага сва гостева,

А недопут продаје би га, —

Ал' га нема.

И још једну где тражи да је дете

поштено:

Поштите се не могу' купит,

Из љуби поштено не продаје

Ни за блага сва гостева,

А недопут продаје би га, —

Ал' га нема.

И још једну где тражи да је дете

поштено:

Поштите се не могу' купит,

Из љуби поштено не продаје

Ни за блага сва гостева,

А недопут продаје би га, —

Ал' га нема.

И још једну где тражи да

Најлепши божићни поклони

Механичке грађе, карик "Механо" и Мерклији, парне машине, електричне жељезнице, фотографски апарати и т. д. у великом избору јефтино код „РЕКТА“, стручна радња механичких играчака улица Василије Александру (Художник улица).

Апел на меродавне!

Замије. Приближује се велики хришћански празник Рожење Господње. Јесења Пристата од првог члана Деве Мареје у граду Бигадију (Божић) са њиме и божићним школским одбором.

Мислили да би од великог значаја користили било по наше школе и учитељство када би се за време овогодишњег божићног школског одбора одржали други овогодишњи учењи.

Републикански Едукатор Школа Одбора у Темишвару од 13.26 XII. 1932. Број 502 зал. 13 из 1932 наређује се државне годишње два епархијске учитељске збора, а на коју су дужни узети учитељи и оспособљени и оснобођени учионици учионице. На тим зборовима најпре се држат узорак представљајући све школе и школске подразделености, претресати важна питања која се наше школе и нашег учитељства тичу, учено у кофери јефтиња школске администрације и т. д.

Пошто је ове године одржак је-динут и то пролетеској ради учитељски збор; био ће би од велике важности и потребе одржати и други збор, ако ће бити могуће, током овога, на преступу је сада у Кр. Румунији да се тај збор одржи јер би било врло важних питања за претресење која се тичу како наше школе, нашег спрског народа тако и нашег школске администрације и т. д.

